

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Hæc opera Liberalitatis exemplis ab Apostolo insinuatis confirmantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

ciuitatem transeuntes, qui etiam te excipient, cum ad illorum ciuitatē perueneris: sed etiam excipe pauperes, peregrinos, & aduenas tibi ignotos, qui non possunt tibi retribuere: sic enim (ait S. Ambrosius) ostendis, te hæc opera non temporalis alicuius cupiditate lucrifacere; sed spe æterni præmij: ut te Deus cælesti excipiat hospitio, iuxta illud S. August: *hæc dæctum, & accipe calum.* Quamuis purior sit finis & intentio, si eadem opera præstes, ut ipsi Deo in suis pauperibus honorem exhibeas; & amore ipsiusmet virtutis; & ad charitatem & amicitiam erga omnes, etiam ignotos ostendendam. Ac propterea magni semper æstimata fuit hospitalitas inter Patres antiquos, & primæuos Christianos, qui peregrinos eadem humanitate & charitate excipiebant, atq; proprios amicos & notos. Et hoc ait Tertull. fuisse vnum ex indicij ac signis, quo veri discipuli Christi agnoscebantur. Qua de re optime Apostolus Hebræos exhortatur, dicens: *hæc charitas fraternitatis maneat in vobis: & hospitalitatem nolite obliuisci, per hanc enim latuerunt quidam Angelis hospitio receptis: Meminote vincitorum tanquam simul vincti: & laborantium, tanquam ipsi in corpore morantes, & laboribus calamitatibusq; subiecti.* Ac denique ita hæc opera erga alios præstantes, atque velletis erga vos ab alijs præstari & exerceri: si quidem eiusdem miserijs, quibus alij, subiecti estis.

§. I. *Hæc opera liberalitatis exemplis ab Apostolo insinuatis confirmantur.*

MODVM & rationem hæc opera cum excellentia præstandi, possemus explicare ex ijs, quæ fecit venerabilis Booz erga Ruth pauperem & aduenam, nisi ea de re actum fufius esset in primo Tomo. Sed multò commodius hoc ipsum declarabitur illustribus exemplis ab Apostolo insinuatis eorum, qui Angelos hospitio receperunt, existimantes esse homines; & exercentes erga eos hospitalitatem, & reliqua milericordiz opera, quæ illam comitantur, sicut erga alios faciebant. Ita Iob dicebat: *in foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit.* Primus horum fuit Patriarcha Abraham, de quo refert Scriptura sacra, quod, cum sederet in ostio tabernaculi sui, in ipso seruore diei, & eleuasset oculos, apparuerunt ei tres viri stantes prope eum: quos cum vidisset, currit in occursum eorum de ostio tabernaculi, & adorauit in terram. Et dixit: *Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas seruum tuum: Sed afferam paucillum aquæ, & lauate pedes vestros, & requiescite sub arbore. Ponamque buccellam panis, & confortate cor vestrum, postea transibitis: idcirco enim declinastis ad seruum vestrum.* Qui dixerunt: *fac, ut locutus es. Festinauit Abraham in tabernaculum ad Saram, dixitque ei: accelera, tria sarâ similia, commisce & fac subinericios panes. ipse vero ad armentum cucurrit, & tulit inde vitulum tenerrimum, & optimum, deditq; puero:*

Rr 2

qui

Lib. 7. in
Lucæ c. 14.

Refert S. Bonau. supra.
Hospitalitas
eius encomiū.
Ioan. epi 3 5

Li. de prof.
cop. 10.
h Hebr. 13. 1.

Tract. 3. c. 2.

Hospitales
Angeli in-
uisere.

1 Iob. 31. 32.
Abraham.

*Qui festinavit & coxit illum. Tulit quoque butyrum, & lac, & vitulum, quem coxerat: & posuit coram eis: ipse vero stabat iuxta eos sub arbore. Quis obsecro, sancti huius viri feruorem in hoc opere non demiretur? Non vacat autem mysterio, quod scriptura, hoc in feruore diei contigisse narrat: vt ita illius erga alios. quamuis peregrinos & ignotos, charitatem hospitalitatemque commendaret. Eo scilicet tempore ante ostium tabernaculi manebat, ac ceteris dormientibus ipse (vt S. Ambros. ait) non quiescebat; sed foris respiciebat, nū quis peregrinus aduenteret, quā domo & mensa exciperet: illius enim deliciae erant, alios hospicio excipere, & benevolentia ac benignitate illis ostendere. Talis autem hospitalitas sit oportet, (subiungit idem S.) vt praesto sit ad hospites recipiendos, obuiā procedat venientibus, ad vias respiciat, per quas venire consueuere; venire detrectantibus occurrat, & quasi cogat, ac ad diuersorium compellat. Hinc Abraham peregrinos videns non expectabat, donec ipsi aduenerent, ac diuertendi copia sibi fieri peterent; sed magna cum benignitate & celeritate properabat ad locū vbi erant, summaque animi demissione & reuerentia pedibus illorū aduolutus adorauit, hoc est, eosdem exosculatus est, (hoc enim adorandi verbo significatur) magna humilitate supplicans, vt quod illis parabat obsequium, a quo animo admitterent. Iustorum enim proprium est, ipsa opera, quae agunt intentione extollere, eisq; maiorem valorem addere: in creaturis creatorem, quae illius imaginem habent, in ciuibus Deum, in pauperibus Christum intuendo; atq; hoc animo humiliant se, & peregrinos reuerentur; Domini, quem illi repraesentant, maiestatem in eis agnoscetes: cum ipse in Euangelio dixerit: *k Hospites eram, & collegistis me*: quod hoc in casu euidenter appauit, cum in forma peregrinorum ipsi apparuerint Angeli, *placente Domino* (vt Apostolus ait) illa hospitalitate, quam ipsis ostendebat, sibi persuadēs, veros esse homines. Hinc etiam ortum habuit, aliud Charitatis opus, quod sanctus hic Patriarcha ostendit: cum enim domi plurimos seruos haberet, non illis opus hoc crederet; sed suis ipse manibus peragere voluit, *afferā* (inquit) *pauxillum aquae, & lauante pedes vestros, ponamq; buccellam panis*: ita enim se humaniorem & benigniorem exhibuit. Quemadmodum & Christus Dominus, quamuis tanta maiestatis foret, non est dedignatus (vt ponderat S. Ioannes) *vestes deponere, linteo se praecingere, aquam in peluim mittere, & eadem discipulorum pedes lauare*: hoc charitatis & humanitatis exemplo docens, quid erga subditos, Superiores; & inter se subditi agere debeant. At si boni patresfamilias in huiusmodi rebus interdum filiorum & famulorum opera vtantur; id faciunt, tum, vt opus citius perficiatur; tum, vt misericordiae participes fiant, & erga illam afficiantur. Propterea etiam Abraham Sarā vxori iniunxit, vt peregrinis panem coqueret: & famulo, vt vitulum*

1.
In feruore
diei expe-
ctat.
Est. 1 de A
brah. c. 5.

2.
Vide ibid.
Perartum.
Occurrit
aduentan-
sibus.

k. Mat. 25. 35

Hab. 1. 2.

3.
Ipsemet pe-
des lauit.
Ioan. 13. 4.

Licet ali-
quando a-
lijs permis-
sare.

pararet. Quin etiam ulterius illius charitas processit: nam in verbis quidem brevis; sed in operibus amplius fuit: pauca pollicitus est, sed plurima dedit, dixit allaturum se buccellam panis: multos tamen afferri panes mandavit: non è vulgari paratos farina, sed ex *simila*, hoc est: è farinæ flore selectissimo: id ipsum & de grege fecit: è quo tenerrimum & optimum vitulum selegit neque famulis hoc credidit, qui in vsum aliorum deteriora seligere solent. Protulit etiam *lac & butyrum*, vt ex omnibus quæ habebat, conuiuium peregrinis institueret. Illud verò adhuc magis admirandum, quòd mensæ cum illis non assederit: sed famuli ministrantis instar steterit: ad obsequium promptus, & ad necessaria afferenda paratissimus. Atq; hoc pacto perfectæ charitatis & humanitatis propria munia ostendit: dum plura præstat, quàm spondet; & optima quæque elargitur; & amicis cum gaudio seruit, illius Domini exemplo, qui discipulis suis ait: *ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat*. Verùm & aliud quid in hoc Abrahæ facto perpendendum: nam quamuis concedamus (vt Doctores nonnulli notant) maiorem illum reuerentiam exhibuisse, illi è tribus, qui apparuerunt, qui cæteris maior videbatur; opera tamen charitatis æqualiter singulis obtulit: quia obtulit se ad pedes lauandos; mensam quoque *omnibus equaliter* appoluit: Perfecta enim charitas quamuis inter hunc & illum discrimen constituat: omnes tamen admittit, & omnibus sua distribuit: tamque libenter paruo & despecto, quàm magno & honorato pedes abluir: & tam beneuolè mensam minori, quàm maiori sternit: si omnes illius beneuolentia indigeant.

VERVM prætereundum non est, quod scriptura refert, vt S. Ambrosius notat, *Saram* scilicet interea in tabernaculo delituisse; necessaria hospitibus præparando; nec foras in illorum conspectum prodijisse. Matronæ quippe honestæ, quamuis erga mulieres comes se & benignas ostendere debeant, (vt viros erga viros agere oportere diximus) erga viros tamen præsertim peregrinos, & ignotos tantam eas familiaritatem præferre non decet: sed latis fuerit, eas domi intra domesticos parietes se continentes, ea curare; quæ necessaria sunt, vt mariti ritè, debiteque, quæ faciendæ sunt, exequantur.

HÆC fuit Charitas & humanitas Abrahæ, quæ dignum se effecit, cui Deus appareret: quemadmodum Christus D. ijs, à quibus velut viator & peregrinus in Emis exceptus fuit. Quin etiam mox hanc illi charitatem est remuneratus: benignum se vicissim erga illum ostendens, filiumque promittens, qui summo vniuersæ familiæ gaudio esset, vt hinc Domini & ciues omnes intelligant: si ipsi erga proximos charitatem & humanitatem tum verbis, tum etiam re ipsa ostenderint, Deum etiam multo benigniorem erga ipsos futurum.

4.

Plura dedit
quam pro-
miserat.

5.

eans mini-
strat.

Luc. 22. 27.

Vide Perer.

6.

Omnibus æ
qualiter
seruit.

ubi supra.
Sara modo
sua.

Luc. 34. 29.

Mertes ho-
spitalitatis
magna.

Loth.
Gen. 19. 1.

Cogendi
pauperes.

Misericordia
fructus.

Mat. 5. 7.

Et. 14. de ci-
uit. c. 28.
Dua ciui-
tates con-
traria.

a. 1. Ioa. 2. 6.

b Mat. 13. 47
c uer. 25.

pcap. 25. 34.

SIMILIS etiam fuit Charitas Loth, nec minori etiam mercede compensata. Duo enim illorum Angelorum eadem uespera Sodomam etiam viatorum forma uenere. *sedebat tunc Loth in foribus ciuitatis expectans*, num quis peregrinus eminus appareret, quem in domum suam deduceret. *hostis* itaque cum uidisset, surrexit, exiit obuiam eis, adorauitque prouisus in terra, *dicens: obsecro Domini declinate in domum pueri vestri: Et manete ibi lauare pedes vestros, Et mane proficiscimini in uiam uestram*; cum uero illi respondissent in platea se manere uelle: *Loth compulit, illos oppido*, ut qua citissime ad aedes suas diuerterent: ut euidens, si foris manere contingeret, discrimen declinarent. Quibus annuentibus, lautam cenam instruxit, & quibus potuit officijs delinire contendit. in quo charitatis suae feruorem indicauit: quae dum perfecta fuerit, non modò Eleemosynam erogat, sed etiam ultro rogat; nec modò rogat, uerum etiam pauperem & peregrinum reuentem accipere compellit; praesertim ubi illius, nisi acceperit, periculum ac damnum prauidet. Hac ille se charitate dignum reddidit quem Deus e Sodomitico eduxerit incendio: Angelis hospitalitatem hanc, eodem charitatis genere remunerabitibus. Loth enim periculo illos, quod suo iudicio imminerebat, si in publico manerent, educere satagebat: ipsi autem illum certissimo incendio, quod impendebat, discrimini subduxere. Neque enim misericors Dei nostri cor pati potest, misericordem in alios perire.

§. II. *Omnium rerum publicarum ad duas praecipuas reductio.*

SED Tractatum hunc tandem concludamus, uinerasas cum S. Augustino Republicas & ciuitates mundi ad duas primarias, & eminentiores reuocando, unam caelestem, alteram terrenam; unam Ierusalem, alteram Babylonem. Prima est fidelium congregatio, in Dei amore, usque ad uisum ipsius despectum fundata, duabus nitens columnis siue basibus: ueritate & uirtute; fide & charitate; Christi & Ecclesiae communes & proprias cuiusque officij seruans leges; opera adhaec misericordiae exercens eo modo, quo in praecedentibus declaratum est capitulis, & latius in sequenti Tractatu deducetur. Altera est peccantium si improborum & colluuiens proprio amori usque ad ipsius Dei contemptum innixa, a concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum, & superbiam uitae effrenate consecrans, ideoque leges & opera iustitiae & misericordiae conculcans. Et quamuis duae haec Resp. & ciuitates ita in hac uita sint mixtae, nam mare mundi huius & b Sagena Ecclesiae Catholicae bonos simul & malos pisces comprehendit, & c in agro, & area terrae huius permistum est triticum cum Zizaniis, & granum cum palea: in die tamen iudicij uniuersalis Christus Rex aeternus diuisione illos aeterna separabit & iustorum Rempublicam d statuet a dextris suis inter Angelos, eosque laudat

à fide.